Żywa historia Gorlic — wywiad z profesorem Andrzejem Jaczewskim

Wywiad z prof. Andrzejem Jaczewskim dotyczący jego pracy w gorlickim szpitalu w latach 50. XX w.

Andrzej Jaczewski

Pediatra, seksuolog, pedagog, prof. dr hab. medycyny i pedagogiki. Urodził się 20 września 1929 roku w Piastowie, zmarł 13 października 2020 roku. Podczas okupacji był członkiem Szarych Szeregów, natomiast od 1939 roku członkiem ZHP. Pracował jako ordynator Oddziału Dziecięcego Szpitala w Gorlicach, w Instytucie Matki i Dziecka w Warszawie, w Akademii Medycznej w Warszawie, w Uniwersytecie Warszawskim oraz Uniwersytecie w Koln. Współtworzył pierwszą w Warszawie przychodnię dla narkomanów. Przez 27 lat prowadził w telewizji programy oświatowe nauki o człowieku. Był inicjatorem podpisania umowy w celu stworzenia zamiejscowej sali wykładowej w Gorlicach Wyższej Szkoły Społeczno-Ekonomicznej z Warszawy. Jest autorem bloga www.tokfm.pl, pisze felietony. Jest także autorem wielu książek popularno-naukowych dla młodzieży (niektóre z nich są dostępne w naszej bibliotece).

Wywiad z panem Andrzejem Jaczewskim przeprowadzony 30 marca 2017 roku przez Urszulę Karasińską (pracownicę MBP w Gorlicach) w Ropkach.

Spis treści:
00:00:17 — system nakazów pracy
00:00:47 — śmiertelne biegunki dzieci problemem w Polsce w latach 50. XX w.
00:00:50 — aż 60 powiatów w Polsce bez pediatry
00:01:20 — prof. Zofia Lejmbach — konsultant wojewódzki w dziedzinie pediatrii (Rzeszów)
00:01:55 — wybór miejsca pracy — Gorlice
00:02:10 — pierwsze wrażenie z Gorlic: miasto–kurort
00:03:45 — przewodnicząca Rady Miejskiej w Gorlicach przeciwna zatrudnieniu pediatry — interwencja z Warszawy
00:04:59 — Andrzej Jaczewski od 1 stycznia 1953 r. ordynatorem Oddziału Dziecięcego w gorlickim szpitalu
00:05:33 — przyjazd do Gorlic (opis dojazdu do miasta i szpitala)
00:08:00 — opis gorlickiego szpitala z 1953 r.
00:11:39 — 1 stycznia 1953 r. — zmiana na stanowisku dyrektora szpitala — dr Krasowski zastępuje dr. Przybyszewskiego z Jasła
00:12:55 — pierwszy dyżur w szpitalu i pierwsza śmierć pacjenta — dziecka
00:14:10 — pielęgniarki w szpitalu
00:12:28 — dentyści w Gorlicach — dr Niekrasz jedyny wykształcony stomatolog w powiecie
00:17:10 — „matematyczny system" karmienia niemowląt powodem konfliktu z pielęgniarką oddziałową
00:20:43 — pierwsza kroplówka w Gorlicach założona przez dr. Jaczewskiego ratuje życie niemowlęcia i wywołuje sensację
00:26:50 — opis gorlickiego szpitala
00:27.03 — brak profesjonalnego laboratorium (Halusia — laborantka wykonywała badania, takie jak: białko w moczu, opad, leukocytoza)
00:28:25 — początek starań o prawdziwe, dobrze wyposażone laboratorium
00:29:30 — do Gorlic przybywają z nakazem pracy lekarze: Romuald Wątróbka, Józef Kuśmiderski oraz Antoni Kobylarz
00:33:32 — próba zorganizowania laboratorium przez dr. Wątróbkę (przeszkoda: brak pieniędzy) powodem konfliktu z dyrektorem szpitala i w rezultacie dr Wątróbka zostaje lekarzem zakładowym w Gliniku
00:31:55 — praca chirurgów w gorlickim szpitalu
00:32:35 — rentgen — aparat z demobilu amerykańskiego i rentgen Kugel — aparat polowy (prześwietlał dr Michalski)

00:34:20 — dr Kuśmiderski specjalizuje się w rentgenologii, jego nauczycielką rentgenologii w Gorlicach była siostra zakonna i pielęgniarka — Gabriela
00:35:20 — zakonnice–pielęgniarki — opis i pochwała ich pracy; siostry: Sylwestra — przełożona, Ludgarda, Febronia, Kamila, Gabriela
00:38:00 — siostra Gabriela — taktowna nauczycielka rentgenologii, towarzyszka lekarzy na dyżurach
00:41:30 — kapelan szpitalny — ks. Ochęduszko
00:42:40 — ordynator Oddziału Noworodków — dr Kobylarz
00:44:10 — artykuł Andrzeja Jaczewskiego w „Gazecie Krakowskiej" na temat pracy zakonnic w gorlickim szpitalu i odzew siostry Gabrieli z Ameryki Południowej
00:46:59 — opis jedynej w tamtych czasach apteki — kierownik obcokrajowiec, nazywający swoją pomocnicę „personelem" — ciekawe anegdoty
00:53:30 — początek antybiotyków w szpitalu (penicylina — by ją zdobyć, rodzina chorego jechała do Rzeszowa do Wydziału Zdrowia)
00:55:14 — następne antybiotyki po penicylinie: streptomycyna, chloromycetyna i aureomycyna

Miejska Biblioteka Publiczna im. Stanisława Gabryela w Gorlicach oraz osoby udzielające wywiadów i udostępniające materiały opublikowane na www.mbpgorlice.info oraz innych stronach internetowych biblioteki, w tym stronach mediów społecznościowych MBP w Gorlicach, zastrzegają sobie pełnię praw autorskich do dalszego wykorzystania treści udostępnionych w sekcji *Świadkowie lokalnej historii*. Wyklucza się wykorzystanie opublikowanych materiałów przez osoby trzecie bez wcześniejszego uzyskania zezwolenia. Wszystkie prawa zastrzeżone ©.